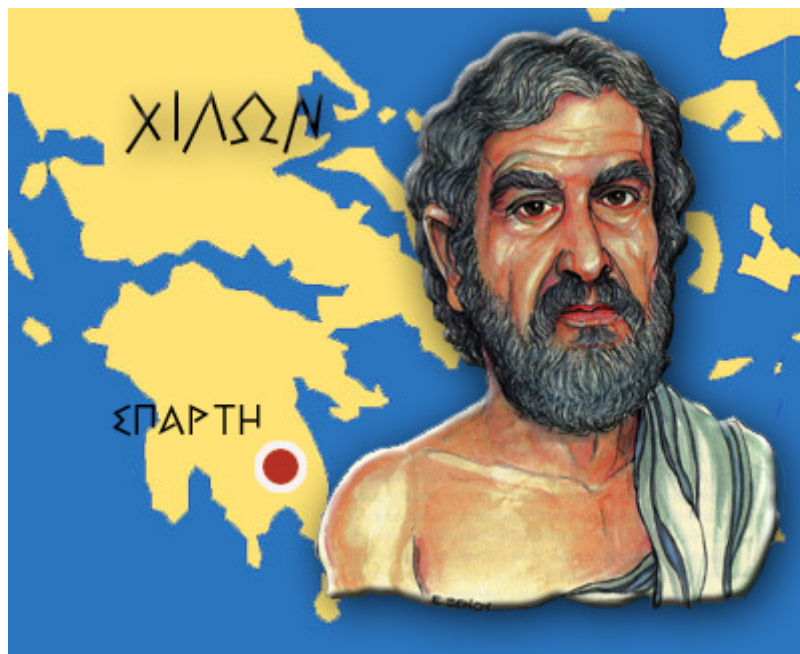

Χίλων ο Λακεδαιμόνιος

/ Πεμπουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

«Στο πέτρινο ακόνι ξετάζεται ο χρυσός.

Εκεί ξεφανερώνεται ποιο το αληθινό και ποιο το ψεύτικο χρυσάφι.

Κι από την άλλη, στο χρυσάφι πάλι των καλών και των κακών ανθρώπων

ελέγχεται ο νους».

Το τραγούδι αυτό αποδίδεται στον **Χίλωνα** από τη Σπάρτη, που έγραψε, κατά την παράδοση, πολλά ποιήματα. Δε μας έχουν σωθεί όμως κι έτσι ο Χίλων δεν έμεινε ως ποιητής ούτε στη συνείδηση και την παράδοση των Ελλήνων ούτε στην παγκόσμια παράδοση. Γιατί ο Χίλων στους στίχους του ζωγράφιζε την πολιτική του ταυτότητα και τις αντιλήψεις του για τη ζωή. Γι' αυτό και οι συμπατριώτες του και σύγχρονοί του τον θεωρούσαν σοφό. Και μάλιστα ο βιογράφος του, ο Διογένης ο Λαέρτιος, διασώζει πως τον είχαν τιμήσει οι Λακεδαιμόνιοι με άγαλμα στο οποίο έγραψαν: Η πολεμόχαρη Σπάρτη γέννησε αυτόν εδώ τον Χίλωνα, που ήταν πρώτος, δηλαδή ο μεγαλύτερος Σοφός από τους επτά Σοφούς.

Μα και όσο ζούσε, οι Σπαρτιάτες τον τίμησαν με το ανώτατο αξίωμα του Εφόρου, που και ο ίδιος το τίμησε με τη στάση του και τη ζωή του, αγωνιζόμενος και πετυχαίνοντας τον περιορισμό της βασιλικής εξουσίας προς όφελος της

Ας τον γνωρίσουμε

καλύτερα και μεις τον Χίλωνα μέσα από τα λόγια του και τις απόψεις του. Τον ρώτησαν λοιπόν κάποτε τι διαφέρουν οι μορφωμένοι από τους αμόρφωτους και κείνος απάντησε: Στις καλές ελπίδες, γιατί οι μορφωμένοι αντιμετωπίζουν το μέλλον με πιο αισιόδοξες προοπτικές, μπορούν να βλέπουν με πιο καθαρά μάτια το μέλλον. Κι ακόμα για κείνον τρία είναι τα πιο δύσκολα πράγματα: Το να σκεπάζεις με τη σιωπή σου εκείνα που πρέπει να μένουν μυστικά, το να οργανώνεις σωστά τον ελεύθερο χρόνο σου και, το να μπορείς να υπομένεις όταν σε αδικούν. Αλλά μήπως όλοι δεν ξέρουμε το «γνώθι σαυτόν», να γνωρίσεις δηλαδή τον εαυτό σου, ή το «η γλώσσα σου μη προτρεχέτω της διανοίας σου», δηλαδή να μη τρέχει πιο μπροστά η γλώσσα από το νου σου, ή το «θυμού κράτει», δηλαδή να συγκρατείς το θυμό σου, η ακόμα το «μη επιθύμει τα αδύνατα», δηλαδή να μην επιθυμείς

Βέβαια σ' όλη τη ζωή του

προσπαθούσε να τηρεί αυτό, που ο ίδιος συμβούλευε· το «νόμοις πείθου», δηλαδή να υπακούς στους νόμους. Μάλιστα λένε πως κάποτε πριν πεθάνει – από συγκίνηση καθώς μαρτυρείται, όταν υποδέχτηκε και αγκάλιασε τον ολυμπιονίκη γιο του – μεγάλος σε ηλικία, παρόλο που ήταν βέβαιος πως έζησε μια ζωή προσπαθώντας να τηρήσει τους νόμους, κάτι τον βασάνιζε: κάποτε που δίκαιζε έναν φίλο του, ο ίδιος δεν μπορούσε παρά να εφαρμόσει τον νόμο και να τον καταδικάσει, έπεισε όμως έναν φίλο του δικαστή να τον αθωώσει. Κι έτσι, έλεγε, πως μπόρεσε να διασώσει και τα δύο, και τον νόμο και τον φίλο. Όταν όμως τον ρωτούσαν αν πίστευε πως είχε κάνει το σωστό, κατέληγε πως δεν μπορούσε να δώσει ο ίδιος απάντηση. Ακριβώς και γι' αυτόν τον λόγο, μπορούμε να καταλάβουμε γιατί ο Χίλων έμεινε στην παγκόσμια συνείδηση ένας σοφός, ένας από τους επτά σοφούς της αρχαιότητας.